

NR 2
veebruar 2019

Lääne-Nigula valla ajaleht

Meie oma Eesti riik

Jüri Bachman

Kaitseliidu Lääne maleva staabiülem Turvalepa külast

Omada iseseisvat riiki tänases globaliseerunud maailmas on suur väärtus ja sugugi mitte iseenesestmõistetav. Ka 101 aastat tagasi ei olnud see paljudele eestlastele iseenesestmõistetav. Eesti elanike seas olid eelmise sajandi esikümnenditel vägagi vastakad arusaamised omariiklusest. Oli neid, kes nägid et Eesti rahva püsima jäämiseks on kõige mõistlikum iseseisva riigi väljakuulutamise, kuid oli ka neid, kes ei saanud või ei tahtnud aru saada iseseisva riigi vajadusest. See on ka mõistav, kuna Eesti rahval puudus toona ju kogemus omariiklusest.

1919 aasta sügisel Vabadussõja puhkedes oli neid, kes pidasid suure Venemaa vastu sõtta minemist rumaluseks. See tundus paljudele lootusetu ja mõttetu üritusena. Kuid õnneks oli väga palju neid, kes uskusid, et iseseisv ja sõltumatu Eesti Vabariik on võimalik ning selle nimel tuleb minna ja sõdida. Mõnda ülekäalukat vastast ja surmahirmu trotsides, mindi kohusetundest Eesti eest. Tänu neile kangelastele saavutati Vabadussõjas võit Saksa Landeswehri ning Nõukogude Vene vägede üle. Nende meeste ja naiste vaprus ja armastus Eesti vastu kinnitas, et Eesti rahvas väärrib oma vaba riiki. Olgem tänulikud neile sangaritele! Olgem tänulikud, et meil on Eesti Vabariik!

Meil on oma vaba ja hästitoimiv riik. Meil on väga palju, millest rõõmu tunda ja mille üle uhked olla - väga hea haridussüsteem, hästi korraldatud tervishoiu- ja meditsiinisüsteem, heal järjel majandus, turvaline elukeskkond. Need on vaid mõned näited.

Oma ameti tõttu puutun igapäevaselt kokku meeste ja naistega, kes Kaitseliidu Lääne malevas ja Naiskodukaitse Lääne ringkonnas teenides panustavad väga suure osa oma vabast ajast ja energiast riigikaitsele. Miks nad seda teevad? Nad teevad seda Eesti eest. Nad tunnetavad, et nende panus Eesti riigikaitsele on vajalik. Samuti puutun kokku paljude vabatahtlike

noorte juhtidega, kes juhendavad noorkotkaste ja kodutütarde rühmasid. Ka nemad teevad seda Eesti eest. Noored on Eesti tulevik ja kujundades läbi tegevuste noortes õigeid väärtusi, annavad nad suure panuse nii noortele enestele kui ka Eesti riigile.

Olen aeg-ajalt sattunud vestlustesse mõne Eesti riigikaitse osas kriitiliselt meelestatud kodanikuga. Nende vestluste käigus esitavad nad lugematul hulgal väiteid ja näiteid selle kohta, kui väike ja väeti on Eesti ja kui suur ning sõjaliselt võimas on meie naaber ja et ei maksa endale ja kogu Eesti rahvale valetada justkui oleks Eesti riiki võimalik kaitsta.

Eestit on võimalik kaitsta! Korrates eelmise kaitseväge juhataja kindral Riho Terrase sõnu: Eesti riik on täna kaitstud, kui kunagi varem. Meil on kaitseväge ja Kaitseliidule baseeruviseisev kaitsevõime ning NATO ja teiste välispartneritega koostööl põhinev kollektiivkaitse. Kindlasti ei taha ma öelda, et riigi ja tema asutuste kritiseerimine on vale ja paha, vastupidi, konstruktiivne kriitika on tihti just vajalik ja edasiviiv. Kuid ehk on õigem selmet Eesti riigi korralduses puudusi üles loendada osaleda hoopis aruteludes kuidas teha Eestit veel kaitsumaks, veel paremaks, veel ilusamaks!

Selleks, et oma vaba tahet ja energiat rakendada Eesti heaks on mitmeid võimalusi ja selleks ei pea minema kodust väga kaugele - vaadake ringi, Teie lähiringkonnas on mitmeid vabatahtlikke kaitseliitlasi, Naiskodukaitse liikmeid, abipolitseinikke, vabatahtlikke päästjaid. Pöörduge oma panustamise sooviga nende poole, nad juhendavad Teid, kuidas nende organisatsioonidega liituda.

President Lennart Meri on öelnud: „Julgeolekugarantiisid saab ühele riigile anda ainult tema rahvas ise“. Eesti Vabariik on meie oma riik. Kes siis veel, kui mitte meie peame seda paremaks, targemaks ja turvalisemaks tegema! Eesti eest!

Kaasav eelarve ootab ettepanekuid

Mikk Lõhmus
Vallavanem

Lääne-Nigula Vallavolikogu kehtestas jaanuarikuu istungil kauaoodatud kaasava eelarve korra.

Lühidalt ja rahvakeeles tähendab kaasav eelarve seda, et mingi osa valla eelarve jagamise üle otsustavad vahetult vallaelanikud ise.

Alljärgnevalt sellest, mis põhimõttel kaasava eelarve raha jaotatakse, mille peale saab ettepanekut esitada, kuidas esitada ettepanekut ning kuidas toimub hääletus.

Kaasava eelarve raha jagatakse piirkondade kaupa

Kaasava eelarve jaoks on 2019. aastal eraldatud 40 000 eurot ja see raha jaguneb võrdselt 8 piirkonna vahel. Igale piirkonnale jagub seega kuni 5000 eurot. Nendeks piirkondadeks on:

- **Kullamaa osavald;**
- **Martna osavald;**
- **Noarootsi osavald;**
- **Oru piirkond** (Linnamäe küla, Auaste küla, Oru küla, Saunja küla, Kärbla küla, Salajõe küla, Ingküla, Vedra küla, Niibi küla, Soolu küla, Mõisaküla, Keedika küla, Seljaküla, Uugla küla ja Jalukse küla)
- **Nõva osavald;**
- **Palivere piirkond** (Palivere alevik, Allikmaa, Luigu ja Vidruka küla)
- **Risti piirkond** (Risti alevik, Jaakna küla, Kuijõe küla, Kuke küla, Piirsalu küla, Rehema küla ja Rõuma küla);
- **Taebla piirkond** (Taebla alevik ning Kadarbiku, Pälli, Tagavere, Koela, Kirimäe, Nihka, Leediküla, Kedre, Turvalepa, Vontküla, Nigula ja Väänla küla).

Millele saab raha taotleda?

Raha saab taotleda investeringu-

projekti elluviimiseks- selleks võib olla näiteks mingi asja ostmise, remont või ehitus.

Mõned näited teiste omavalitsuste kaasava eelarve praktikast — avaliku pingi paigaldamine, valgusti paigaldamine, avaliku mänguväljaku elementidepaigaldus (kiik, ronimispuud, rulapark, jõuväljak vms), piirkonna lasteaia või kooli jaoks olulise investeringu tegemine, avalikule teele mustkatte ehitus jne.

• Kaasava eelarve raames planeeritav asi peab valmima samal eelarveaastal ning ei tohi tekitada ebamõistlikke kulusid järgnevatel eelarveaastatel. Üks valgusti arvatavasti eelarves olulist täiendavat kulu ei tekita, kuid avaliku käimla hooldus võib tekitada.

• Kaasava eelarve raames tehtu peab olema tingimusteta avalikus kasutuses.

• Kaasava eelarve raames ei saa teha jooksvaid kulusid, näiteks korraldada mingit üritust.

Kuidas vormistada ettepanekut?

Kaasava eelarve ettepanekule tuleb panna võimalikult lühike ja konkreetne nimetus, mis objekti kohta võimalikult palju ära ütleks, näiteks:

- „Rõude mänguväljaku kiik“
 - „Palivere Lasteaia mängumaja“
- Ettepanekule lisatakse täpsem kirjeldus, mis ettepaneku sisu kõigile arusaadavalt lahti seletab (mida täpselt tahetakse teha, kasutajate sihtgrupp jne)– kuna hääletaja teeb valiku paljuski ettepaneku nime ja kirjelduse põhjal, siis tuleb asi lihtsas keeles ja ettepaneku avaliku kasu selgitavalt lahti kirjutada. Mõelge loovalt!

Keerukam osa võib olla ettepaneku eelarve koostamine. Oluline on see, et kõik kulud peavad olema arvestatud, näiteks võimaliku projekteerimise, ametiasutustega

kooskõlastamise, paigaldamise või ehitusloa kulud. Vajadusel võib alati nõu pidada vallavalitsuse või osavallavalitsuse spetsialistidega, kes vajadusel nõu annavad ja aitavad. Ettepaneku puhul hinnatakse eelnevalt ka eelarve realistlikkust ja vajadusel tehakse soovitus ettepaneku muutmiseks. Ettepanek peab olema kooskõlas heade tavadega.

Mis on tähtjad?

Kaasava eelarve ettepanekute esitamise tähtaeg on 15. veebruar 2019 kuni 15. märts 2019, ettepanek esitatakse elektroonselt aadressil vv@laanenigula.ee või VOLIS keskkonnas või sisestatakse valla kodulehel olevale E-vormil.

Kuidas toimub kaasava eelarve hääletus?

Kaasava eelarve hääletus toimub elektrooniliselt VOLIS keskkonnas. Hääletada saavad kõik vähemalt 16 aastased isikud, kelle elukohaks on Lääne-Nigula vald. Vastavasse keskkonda saab siseneda valla veebilehel ja selleks on vaja ID-kaarti või mobiil-ID. Hääletamiseks on aega 2 nädalat.

Iga isik saab hääletada kuni 3 ettepaneku poolt ükskõik mis piirkonnas need ettepanekud ka asuvad.

Elektroonilise hääletus toimub eeldatavasti aprillikuus ja sellest antakse teada eraldi.

Valla kontaktisik kaasava eelarve menetluses: Heli Randes, turundusjuht

heli.randes@laanenigula.ee
telefon 473 5050

Edu kõigile ettepanekute välja mõtlemisel ja esitamisel!

Eesti Vabariigi 101. aastapäeva

kontsert-jumalateenistus

Pühapäev, 24. veebruaril 2019 kell 12

Lääne-Nigula kirikus

Muusika EELK Misjonikoorilt,

dirigent Maarja Vardja,

sõnavõtud ja mälestushetk

Lääne-Nigula

Vabadussõja ausamba juures.

22. veebruaril kell 11.40

Pürksi kultuurimajas

EV 101 KONTSERT-AKTUS

- * Aastapäeva tervituskõned
- * Esinevad Noarootsi koolide õpilased
- * kl 12. 30 Lillede asetamine
- Noarootsi Vabadussamba jalamile
- * Avatud kohvik Birkas

Volikogu istung 23. jaanuaril 2018 Üdruma seltsimajas

Kersti Lipu
Lääne-Nigula vallasekretär

Istungil osales 24 volinikku, puudus 1. Päevakorras oli 15 punkti.

Istungil kehtestati 7 määrust ja võeti vastu 5 otsust.

Alustati vallavanema infopunktiga. Mikk Lõhmus rääkis, et Linnamäel algas lasteaiade uue rühma avamiseks moodulite paikapanek, Taebla Kooli ehituse hankes kinnitati edukaks AS Megaron-E ja OÜ Tesron Ehitus ühispakkumine. Lumetõrjetöös on ette tulnud väiksemaid probleeme, aga need on saanud lahenduse ja tööd sujuvad. Aktuaalne on korraldatud jäätmeveo teema, kahes piirkonnas, Kullamaal ja Noarootsis on esimest korda korraldatud jäätmevedu, paljud suvekodu omanikud ei ole seni prügilepinguid omanud, uus asi tekitab küsimusi. Selgituseks eelmisel volikogu istungil tõstatatud küsimusele OÜ-le Nõva Break kasutada antud Nõva Saunamaja kohta,

et eelmisel aastal tehtud volikogu otsus lubab saunamaja anda kolmeks aastaks üürile ilma mingite piiranguteta. OÜ Nõva Break küsis luba kasutada maja ka talvel, kuna algselt mõeldi ainult suvehooaega, samuti küsiti luba hoones leiba küpsetada, kumbki tegevus ei ole volikogu otsusega vastuolus. Vallavanem tutvustas ka 2018.aasta reservfondi kasutamise aruannet, reservfondi on kasutatud säästlikult. Volikogu võttis ühehäälselt vastu Lääne-Nigula valla 2019.aasta eelarve. Eelarve tulude maht on 11 773 647 eurot, kulud 11 232 420 eurot, investeerimistegevuseks on planeeritud 2 689 418 eurot.

Kehtestati Lääne-Nigula valla kaasava eelarve kord, mille eesmärgiks on anda vallaelanikele võimalus osaleda vallaelarves kaasavaks eelarveks ettenähtud vahenditele kasutusotstarbe määramisel. Kaasava eelarve raames jagatakse 40 000 eurot ning igas valla piirkonnas (Taebla, Kullamaa, Martna, Noarootsi, Oru, Palivere, Nõva, Risti) toetatakse vähemalt ühte projekti (projekti maksimaalne rahaline maksumus kuni 5000 eurot).

Muudeti valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise korda. Muudatusega

antakse asutuste juhtidele rohkem otsustust ja iseseisvust väiksemate eelarveliste muudatuste tegemiseks. Kehtestati valla hallatavate asutuste töötajate tasustamise alused. Määrusega on reguleeritud valla hallatavate asutuste (koolid, lasteaiad jms) töötajate palgakorralduse üldpõhimõtted ja töö tasustamise alused.

Kiideti heaks Lääne maakonna arengustrategia 35+. Strategia sõnastab tuleviku-pildi ehk visiooni ja eesmärgid, kuhu Läänemaa soovib jõuda aastaks 2035+.

Kinnitati Lääne-Nigula valla huvihariduse ja huvitegevuse kava. Kava annab võimaluse kasutada riigi poolt eraldatavat toetust 7–19-aastaste noorte huvihariduse ja huvitegevuse parandamiseks.

Kinnitati Martna valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava 2012–2024 uues redaktsioonis ning otsustati taotleda Keskkonnaministeriumilt erisust kava kehtivuse osas, kuna kava ülevaatamise tähtaega ületati seoses 2017 toimunud valdade ühinemisega.

Otsustati müüa enampakkumise korras Ohtla külas asuv Veski kinnistu alghinnaga 1500 eurot ning Nõva külas asuv Mõisa 7

korteriomand alghinnaga 12000 eurot.

Moodustati 3. märtsil 2019 toimuvateks Riigikogu valimisteks 8 viieliikmelist jaoskonnakomisjoni ning kinnitati komisjonide esimehed.

Valiti Pärnu Maakohtu rahvakohtuniku-kandidaatideks Lääne-Nigula vallast Varje Sild ja Airi Läänemets.

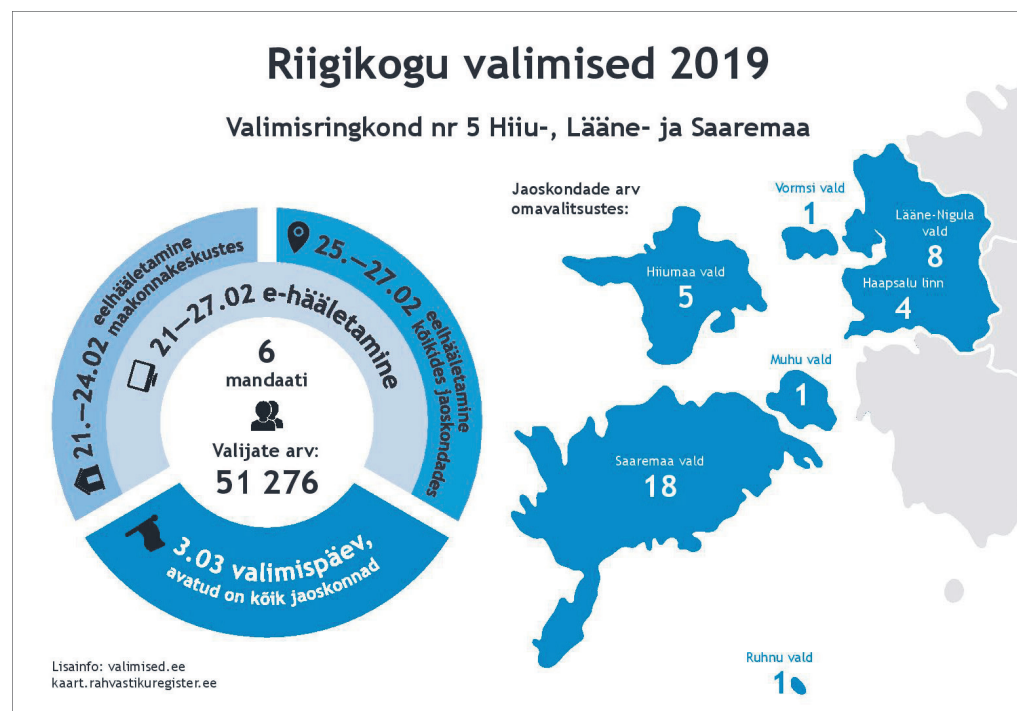
Tulenevalt vaidemenetlusest tunnustati kehtetuks Oru Vallavolikogu 8. 10. 2004.a otsus nr 67 „Kohalike teede nimekirja kinnitamine“ Keedika Lõila tee (uue nimega Keedika külatee, nr 5520009) Kruusiaugu, Rehetaguse ja Pihlamäe kinnistu osas.

Nõva osavallavanem Aivi Heinleht ja Martna osavallavanem Janno Randmaa esinesid ettekannetega „2018 aasta kokkuvõtte osavallas“.

Volikogu veebruarikuu istung toimub 21. veebruaril 2019 Paliveres.

Kõigi volikogu avalikustamisele kuuluvate otsustega ja istungite protokollidega saab tutvuda valla veebilehel asuva dokumendiregistri kaudu. Määrused on avalikustatud Riigi Teataja veebilehel.

Valimistel on igal häälel jõud

Priit Vinkel,
riigi valimisteenistuse juht

Veebruari lõpus ja märtsi alguses valime uue Riigikogu koosseisu. Suuri muutusi valija jaoks seekord ei ole – valimisperiood on ikka kümme päeva, hääletada saab nii jaoskonnas

kui ka juba kümnendat korda elektrooniliselt. Kuid mõnele olulisele punktile tahan siiski tähelepanu juhtida.

Valimisjaoskondi on tänavu vähem kui 2017. aasta kohalikel valimistel (vastavalt 557 ja 451), mistõttu tasub varakult välja selgitada, kus täpsemalt teie kodujaoskond asub. Vajadusel tuleb appi kaardirakendus, mille

leiate aadressilt valimised.rahvastikuregister.ee. Neljal esimesel eelhääletamise päeval, 21.–24. veebruarini paikneb enamik jaoskondi maakonnakeskuste kaubamajades ja teistes populaarsetes paikades. Seega, kui valik on langetatud, on vormistamine mugav ja lihtne. Samuti oleme julgustanud kohalikke omavalitsusi tegema mobiilseid valimisjaoskondi – ehk et 25.–27. veebruarini, kui kõik jaoskonnad on avatud, toimuks hääletamine ühel päeval näiteks valla ühe küla kultuurimajas, teisel päeval aga teise küla raamatukogus.

Riigikogu valimistel on 12 ringkonda, valija saab hääletada vaid kandidaadi poolt, kes on üles seatud tema ringkonnas. Ringkonnad määratakse rahvastikuregistris oleva aadressi alusel 1. veebruarini. Kui elukohaandmetega tekib probleeme, on nende kordategemine lihtne – uue aadressi saab vormistada paari minutiga eesti.ee veebilehel, samuti võib pöörduda kohaliku omavalitsusse nii isiklikult, posti kui e-posti teel.

Korraldajatena on meie jaoks tähtis, et valimiste läbiviimine oleks sujuv ning seda ei mõjutaks kõrvalised tegurid. Erinevate riikide kogemusele toetudes, kus valimisi on püütud mõjutada sotsiaalmeedias levivate valeuudiste ja kandidaatide meiliserveritesse sissemurdmisega, oleme selgitanud küberturvalisuse tähtsust. Soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Teeme koostööd erakondade ja kandidaatidega, et

ka nemad suhtuksid tõsiselt oma seadmete, veebilehtede ja meiliaadresside turvalisuse käsitlemisega. Üldse on „koostöö“ märksõna, millega annab palju ära teha – meiega koos aitavad valimisi läbi viia oma valdkonna asjatundlikud asutused, kes on abiks nii jõu kui ka nõuga.

Riigikogu valimiste eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine algab 21. veebruaril. E-hääletamine algab neljapäeval, 21. veebruaril kell 9 ja kestab ööpäevaringselt kuni kolmapäeva, 27. veebruari kella 18-ni. Hääletada saab aadressil www.valimised.ee. Tuletan meelde, et valija peab veenduma, et tema arvuti on korras ning ID-kaardi ja koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud. Elektroonilist häälet on võimalik eelhääletamise ajal muuta, sel juhul jääb kehtima hilisem häälet. Kui valija soovib ikkagi hääletada pabersedeliga, siis elektrooniline häälet kustutatakse. Valimispäeval oma e-häälet enam muuta ei saa.

Nelja päeva jooksul, 21.–24. veebruarini saab olenemata elukohast hääletada maakonnakeskustes. 25.–27. veebruarini on avatud kõik 451 jaoskonda, samuti on igas kohaliku omavalitsuses avatud vähemalt üks jaoskond, kus saab hääletada väljaspool elukohta. Valimispäeval, 3. märtsil on kõik jaoskonnad avatud kella 9 – 20, siis saab hääletada vaid oma elukohajärgses jaoskonnas. Riigikogu valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Valimistel on igal häälel jõud!

2019 aasta investeeringutoetuse taotlusvoorvalla mittetulundusühingutele ja sihtasutustele on avatud!

Lääne- Nigula valla mittetulundusühingud ja sihtasutused saavad taas taotleda investeeringutoetust, milleks on vallaelarvesse planeeritud eur.

Investeeringutoetus on rahaline toetus, mida saab kasutada avalikkusele suunatud hoonete ja rajatiste ehitamiseks ja renoveerimiseks, nt seltsimaja, käsitöökoda, tegevuste keskus, mänguväljak, spordiplats, matkarada, lõkkeplats jne. Objekt, millele toetust taotletakse peab olema munitsipaalomandis ja antud taotlejale avalikuks kasutuseks. Kui objekt on taotleja omandis või kasutusel, siis on oluline, et vallaga on sõlmitud avaliku kasutamise leping, mis kehtib ka 5 aastat peale toetuse kasutamise lõppu.

Toetust eraldatakse ühes kalendriaastas üldjuhul vaid ühele taotlejale külas, alevikus või muus terviklikus piirkonnas.

Toetuste suurus on ilma kolmanda osapoole

kaasrahastamiseta maksimaalselt 1000 eur, kolmanda osapoole kaasfinantseeringu korral taotleja omafinantseeringuks rajatiste puhul maksimaalselt 5000 eur ja hoonete puhul maksimaalselt 10000 eur ning mitte rohkem kui 50% projekti kogumaksumusest.

Mittetulundusühenduste ja sihtasutuste investeeringutoetuste määramise ja maksamise kord (RT IV, 25.04.2018) on leitav Riigiteatajast www.riigiteataja.ee ja Lääne- Nigula valla kodulehelt www.laenenigula.ee.

Taotluste esitamise tähtaeg on 10. märts 2019. Vormikohased taotlused palun esitada elektrooniliselt Lääne- Nigula vallavalitsuse e-posti aadressile vv@laenenigula.ee

Selgitavat teavet jagab kultuuri- ja spordinõunik Varje Paaliste, tel 56469191; varje.paaliste@laenenigula.ee

EESTI VABARIIGI AASTAPÄEV
24. VEEBRUAR 2019

KULLAMAAL
ISESEISVUSPÄEV

KELL 12.00
PIDULIK TSEREMOONIA
KULLAMAA VABADUSSAMBA JALAMIL
KELL 12.30
PIDUPÄEVAKONTSERT
KULLAMAA KULTUURIMAJAS

Kaetud pidupäeva kohvilaud

Tähistame üheskoos kodumaa sünnipäeva

22. veebruaril 2019
kell 11.30

Martna kirjikus

Asetame mälestusküünlad ja -kimbud
Vabadussõjas langenud mälestussamba jalamil

EHITUS- JA PLANEERIMISOSAKONNA TEATED

Marika Meister maa- ja planeerimisspetsialist
Sirje Selart maanõunik
Marje Hiiesalu ehitusnõunik
Heikki Salm ehitus- ja planeerimisosakonna juhataja

2019. aasta maamaksust

Maa-amet täpsustas eelmise aasta lõpus kõikide katastriüksuste pindalad (maatüki piiri ja pindala andmed viidi kooskõlla teiste kaardiandmetega) ja kaasajastas kõlvikulised jaotused (haritav maa, looduslik rohumaa, metsamaa, õuema ja muu maa). Sellest tulenevalt muutusid paljude maaüksuste maksustamishinnad ning võib muutuda ka maamaksu suurus. Kõlvikulise jaotuse ja maksustamishinna muutumist saab ise kontrollida www.maaamet.ee/kolvikute-pindala. Küsimuste korral palume pöörduda kataster@maaamet.ee või helistada 6 750 810. Maamaksu määrad 2019. aastal ei muutu. Maamaksuteade väljastatakse maksumaksjale Maksu- ja Tolliameti poolt hiljemalt 15. veebruariks. Maksu- ja Tolliameti e-teenuse kasutajale saadetakse maamaksuteade elektrooniliselt Maksumetile teadaolevale elektronposti aadressile. Maamaksuteadet

ei väljastata, kui kõigi maksustatavate maatükkide maamaksude summa on alla 5 euro. Maksumaksjal on maamaksu algandmetega võimalik tutvuda www.eesti.ee. Ebatäpsuste avastamisel või täiendavate selgituste või maa maksustamishinna akti saamiseks palume pöörduda maa- ja planeerimisspetsialisti Marika Meisteri (tel 47 24354 marika.meister@laanenigula.ee) või maanõunik Sirje Selartirirje.selart@laanenigula.ee, tel 47 35056) poole. Maamaksu tasumiseks on kaks tähtaega. Kuni 64-eurone maamaks tuleb tasuda 31. märtsiks 2019. Maamaksust, mis ületab 64 eurot, tasutakse 31. märtsiks vähemalt pool, kuid mitte vähem kui 64 eurot. Ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt 1. oktoobriks 2019. Võimalusel soovitame aga tasuda kogu aastane maamaks korraga 31. märtsiks.

1. jaanuar 2020 ei ole mägede taga ja ehitisregistri andmete korrastamiskohustus on väga lähedal

1. juulil 2015 jõustunud ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse kohaselt tuleb ehitisregistri andmed korrastada 2020. aasta 1. jaanuariks. Kui Teie kõik üle 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitised on registris, siis ei ole muretsemiseks põhjust. Kui Teil aga on üle 20 m² ehitisealuse pinnaga ehitisi, mida ehitisregistrisse kantud ei ole või kinnistul paikneval hoonestusel on teostatud ümber- või juurdeehitusi, millel puudub ehitus- või kasutusluba, siis tuleb need hooned tagantjärei seadustada.

Lääne-Nigula Vallavalitsuse andmetel on veidi alla 800 elukondliku hooneehitisregistrisse kandmata. Mitteelukondlikke ehk abihooneid on ehitisregistrist puudu kordades rohkem. Enne 22. juulit 1995 ehitatud ehitisi võib kasutada vastavalt nende kasutusotstarbele, kui omanik esitab dokumendi (milleks võivad olla näiteks maareformiga seotud dokumendid, ehitusprojektid, ehitusload, kindlustuslepingud, majaraamatud, ehitise ostu-müügilepingud, tolleaegsete omavalitsuste õiendid jne.), mis tõendab ehitise ehitamist enne 1995. aasta 22. juulit. Sel juhul loeb vald ehitise seaduslikuks ja omanikul tuleb ehitise ehitisregistrisse kandmiseks esitada andmete esitamise teatis (elahoone puhul ka teatise lisa 1), ehitise mõõdistusjoonised (millelt selguvad ehitise olulised tehnilised andmed), fotovälisvaatest ja asukoha plaan (ehitise paiknemine kinnistul). Vajalikud blanketid ehitise andmete ehitisregistrisse kandmiseks leiab nii Lääne-Nigula valla kodulehelt kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehelt. Ehitise ehitisregistrisse kandmine on riigilõivuvaba. Peale 22. juulit 1995. aastal ja enne 1. juulit 2015. aastal õigusliku aluseta püstitatud, laiendatud või ümberehitatud ehitised jagatakse kahte kategooriasse:

- enne 1. jaanuari 2003 ehitatud ehitis: ehitise peab vastama ehitise ohutusele esitatavatele nõuetele. Ehitise ohutust hinnatakse ehitamise ajal kehtinud nõuete kohaselt.
- pärast 1. jaanuari 2003, kuid enne 1. juulit 2015 ehitatud ehitise peab vastama ehitise ohutusele esitatavatele nõuetele ning vastama detail- ja üldplaneeringule või

projekteerimistingimustele. Ehitise ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel on vajalik ehitise audit. Ehitise auditi tulemusel peab olema võimalik kanda ehitise olulisemad tehnilised andmed ehitisregistrisse ning vajaduse korral tuvastada ehitise vastavus detailplaneeringule või projekteerimistingimustele. Ehitise audit asendab loa- või teavitustmenetluses ehitusprojekti. Ehitise auditi tellib ehitise omanik. Koos ehitise auditiga tuleb esitada:

- tahke- või vedelkütte küttesüsteemi olemasolul ehitise tuleohutuse audit,
- elektripaigaldise olemasolu korral ehitise elektripaigaldise audit,
- gaasipaigaldise olemasolul gaasipaigaldise audit,
- kanalisatsioonisüsteemi olemasolu korral kanalisatsioonisüsteemi audit,
- puurkaevu olemasolu korral, mis ei ole registreeritud Keskkonnaregistris, puurkaevu rekonstrueerimisprojekt.
- ehitise mõõdistusjoonised, kust selguvad ehitise olulised tehnilised andmed.
- muud asjakohased mõõdistusprotokollid
- ehitise asukoha plaan

Lisaks tuleb täita vormikohane andmete esitamise teatis iga ehitise kohta. Eluhoone puhul tuleb esitada ka lisa 1 eluruumi andmetega. Abihoonete kohta tuleb täita ainult andmete esitamise teatis. Vajalikud blanketid ehitiste andmete ehitisregistrisse kandmiseks leiab nii Lääne-Nigula valla kodulehelt kui ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehelt. Olemasolevate ehitiste ehitisregistrisse kandmiseks palume kõigepealt üles otsida kõik dokumendid, mis ehitiste ja kinnistuga seotud, ning pöörduda seejärel Lääne-Nigula Vallavalitsuse ehitus- ja planeerimisosakonda või võtta ühendust telefoni teel, et saaksime koos leida selleks parima võimaliku mooduse. Peale 1. juulit 2015 aastal ehitatud ehitise seadustamine toimub vastavalt kehtivale ehitusseadustikule. Kaunist talve.

Lääne-Nigula Vallavalitsus võõrandab avalikul kirjalikul enampakkumisel Lääne-Nigula vallas Ohtla külas asuva Veski katastriüksuse nr. 45201:001:0554 pindalaga 643 m2. Maa sihtotstarve tootmismaa. Maaüksusel asub 1920 aastal ehitatud hoone (ait-viljakuivati) ehitisregistrikood 120273775, ehitusaluse pinnaga 107 m2.

Tingimused:

- 1) Alghind on 1500 eurot.
- 2) Enampakkumise osalemistasu on 20 eurot.
- 3) Tagatisraha on 150 eurot.
- 4) Kõik vara omandiõiguse ülemineku seotud kulud kannab ostja.
- 5) Ostuhind tasutakse täies ulatuses enne vara üleandmist.

Pakkumine peab sisaldama:

- 1) täielikke andmeid pakkuja kohta (füüsilise isiku puhul nimi, isikukood või sünniaeg, elukoht ja aadress; juriidilise isiku puhul nimi, registrikood ja asukoht) ja kontaktisiku sidevahendi numbrit;
- 2) nõusolekut osalemiseks enampakkumises esitatud tingimustel;
- 3) kinnitust, et pakkuja on varaga tutvunud ja ei esita lepingu sõlmimisel ja selle järgselt pretensioone või nõudeid;
- 4) dokumenti osavõtutasu ja tagatisraha tasumise kohta;
- 5) sõnade ja numbritega kirjutatud pakkumissummat;
- 7) pakkumise tegemise kuupäeva, esitaja allkirja, juriidilise isiku esindaja puhul volikirja.

Kirjalikul enampakkumisel osalemiseks tuleb Martna Osavallavalitsusele esitada pakkumine kinnises ümbrikus, millele on märgitud märksõna „Veski“. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 28. veebruar 2019 kell 10.00. Pakkumised esitada Martna Osavallavalitsusele, Vallamaja, Martna küla, Lääne-Nigula vald.

Täpsem info Martna Osavallavanem Janno Randmaa (tel 53076824, e-post janno.randmaa@laanenigula.ee).

Lääne-Nigula valla raamatukogude laenutuste TOP 2018

Ruth Randoja
Lääne-Nigula valla raamatukogu
direktor

Kaera raamat “Suurem kui elu”.

Taebla raamatukogu populaarseimad raamatud olid möödunud aastal samuti Vahur Afanasjevi “Serafima ja Bogdan”, lastepsühholoogialane nõuanderaamat lapsevanematele “Minu mõistus on otsas!” ning Katrin Pautsi „Õõmees“.

Noarootsis oli enimloetavamaks raamatuks Robert Brynza „Varitseja öös”, teisel kohal on Vahur Afanasjevi „Serafima ja Bogdan”. Enimloetavamaks autoriks oli Erik Tohvri, Teisel kohal A. H. Tammsaare. „Tõde ja õigust” lugesid peale gümnaasiumi õpilaste ka kohalik rahvas.

Sutlepa raamatukogus oli enim laenutatud raamat Heli Künnapas „Tähtjaline elu”, teisel kohal A. Finn „Naine aknal”. Enimloetavamaks autoriks oli Katrin Pauts, teisel kohal Erik Tohvri.

Raamatukogudest uudist veel nii palju et Nõva raamatukogus on lõppenud aastast raamatukogu juhataja Irmeli Alt ning Paliveres on lapsepuhkuselt tagasi Diana Ots. Soovime neile head jõudu ja tarmu!

Endiselt kutsuvad kõik raamatukogud lisaks raamatute laenutamisele ka muul viisil aega veetma. Jälgige reklaami, raamatukogude kodulehte <https://laanenigularaamatukogu.wordpress.com>, hakake meie raamatukogude sõpradeks Facebookis.

Tere tulemast!

Lääne-Nigula valla
raamatukogud

ENNISTE

Eesti parim metsamajandaja 2017

Kasvava metsa, metsamaterjali ja metsakinnistute ost

Raietööde teostamine

Avatud erametsa infopunkt Ristil

Esmane nõustamine tasuta

Teenuste osutaja: Enniste OÜ, Enniste talu, Piirsalu, Läänemaa

Tel. 56 694989

Sven Köster

Email: enniste@hotmail.ee

Nõva kooli kogukondlik projekt „Ühishingamine”

Projekti juht
Virve Tauts

Algatusega Huvitav Kool kutsus Haridus- ja Teadusministeerium huvilisi Eesti hariduse tulevikku kujundama, et muuta iga kool huvitavaks õpilastele, õpetajatele, lapsevanematele, hariduse toetajatele ja sõpradele. Nõva Kooli eesmärgiks oli koostöömiv kogukond ja kool. See projekt oli selle tulemuse poole pikk samm edasi. Päris sihile jõudmise nimel tuleb kindlasti jätkata meile võimalikul ja sobivaimal viisil. Usume jätkuvalt, et kooli hea käekäik on kooli ja kogukonna kokkulepe. Projektitegevused toimusid perioodil 20.11.2017 kuni 30.11.2018.

Algatuse sihiks oli motiveerida kooli, lapsevanemaid ja laiemat kogukonda koostööle, muuta koolis toimuv nähtavaks ja tõsta esile neid, kes juba on edukalt kooli huvitavamaks teinud. Sõnum, et kool saab ja peab olema huvitav, et õpilase loomuliku uudishimu arendamine on esmane ning õige ning kool peab toimima loovalt, tuleb viia igapäevaelu.

Huvitav Kool hõlmab nelja väga olulist ja mahukat valdkonda üldhariduses, mis on üksteisega lahutamatult seotud – kogukonna kaasamine, professionaalne õpetaja, optimaalne õppekava ja toetav välisindamine. Nõva Kool osales kogukonna kaasamise vóorus ja selleks saime toetust SA Innovelt 2409 eurot ja lisaks omaosaluse eest oleme väga tänulikud Lääne-Nigula Vallavalitsusele. Tore, et läbi projekti jõudsimme meie pärandkultuuri teemadeni. Korraldasime suvisel perioodil mõisaage elu tutvustamiseks koolis kaks pärandkultuuri päeva. Külalised said osa näitusest „Nõva meistrid II”, nautisid maitsevaid kooke ja pirukaid Josephine kohvitoas, kuulasid lugusid mõisaprouast, osalesid mõisaretkel koos giidiga, tegutsesid vanaemade töötoas, panid oma õnne proovile loteriis ja tegelesid erinevate neljajalgsetega minizoo. Lisaks olime avatud meie külastajatele näituse ja kohvikuga kõikidel nädalavahetustel alates 21. juulist kuni 12. augustini. Meie õpilased askeldasid kõikide tegevuste korraldamisel ja said suurepäraselt hakkama. Ühised toimetamised on aluseks tugeva sideme loomisel kodukoha ja selle kultuuriga. Meie majja leidsid tee külalised lähemalt ja kaugemalt.

Väga palju kogukondlasi oli seotud meie projektitegevuste korraldamisega, aga oli ka neid, kes tulid lihtsalt uudistama. See mõnus koostöö kindlasti jätkub ning järgmiseks suveks on uued ideed juba olemas.

Meie kaunis elukeskkond on väärtustatud, hindame oma juuri ja kultuuripärandit. Loodusharidus on olnud aastaid meie prioriteet, sest teisiti polekski nii lummavas looduskeskkonnas võimalik. Seega pole ka juhus, et üks oluline eesmärk oli pakkuda õpilastele algteadmisi loodusfotograafias. Lõpptulemuseks soovisime jõuda kogukondliku konkursini ja näituseni. Nii ka õnnestus toimetada ja hetkel kaunistavad meie kooli halli parimad tööd erinevates kategooriates. Fotokonkursile „Loodusmaailm

2018” laekus 60 tööd, millest enamikku äramärgitud töödest saab näha Nõva osavalla 2019. aasta seinakalendris. Publiku lemmiku tiitli sai internetihääletuse tulemusel Ivo Karindi fotoga “Kosmiline Nõva”. Žürii (koosseisus Kristiina Tait, Marge Roosileht, Silja Silver, Tauri Voog ja Vahur Puik) valis raske töö tulemusel välja iga vanusekategorias parimad. Noorematest lastest osutusid võitjateks Carleen Kaasik, Karl Soots ja Triinu Liis Must, vanematest lastest Eliise Jõgar ja Laura-Liis Jõgar, täiskasvanutest aga Anni Lepik, Aksel Erit ning Margus Erit. Kõigi äramärgitud fotodega saab hetkel tutvuda ka Nõva Kooli koduleheküljel. Ühel hetkel on lubanud Nõva RMK külastuskeskuse töötajad leida võimaluse meie imeliste tööde eksponeerimiseks suveperioodil oma majas. Disainmõtelse algteadmised saime Janno Siimarilt ja selgus tõde, et see on lihtsalt mõtteviis. Mõnes mõttes isegi maailmavaade. Kuna disainmõtled on inimesed, kes oskavad näha probleeme ja panna tähele nende põhjuseid ning näevad läbi põhjus-tagajärge-seoseid, siis kõigile eluliselt vajalikud tarkused. Kuna disain tähendab konkreetse ülesande igas mõttes kõige paremat toimivat lahendust, siis sellise oskuseni jõudmine kaunistab igat inimest. Kõik moodustatud meeskonnad valisid teema, mida tuli hakata lahti disainima ja lõpuks tuli oma töö kõikidele osalejatele ka ette kanda. Meie juhendaja väitel on see kõik nii loogiline, sest isegi kassipojad oskavad disainida.

Koolielu mitmekesistamiseks võtsime kasutusele kohaliku kogukonna võimalused, mis saavad kajastuse kooli õppekavas. Seda eesmärki teenisid kõik meie projekti tegevused. Tõhusaim tarkuste omandamine on ikka siis, kui õppija ise võtab vahetult tegevustest aktiivselt osa ja selleks andis käesolev projekt kuhjaga võimalusi. Õpilased said olla koos täiskasvanutega nii korraldajate kui osalejate rollis.

Õppekava uuendamiseks hakkame tegelema esimesel võimalusel ja kindlasti soovime sinna sisse kirjutada meie pärandkultuuri temaatika, mis on seotud esmalt meie mõisa ajalooaga. Soovime, et meie õpilased oleksid oma kodukohta ja oma juuri väärtustavad noored, kes teavad ka kodukandi ajalugu. Meie tänane koolihoone on küll uus, aga ehitatud 2002. aastal analoogsena endisaegse mõisahoonega. Kooli õppekavas soovime arendada ja rakendada ka õppekava üldosa pädevuste ja õppimise käsituse valdkondi.

Meie peamiseks partneriteks olid kõik firmad, keskused ja ühingud, kelle esindajad on üks väärikas osa meie kogukonnast, ühel osal on siin kodu, teisel töökoht, kolmandal suvekodu. Fotomatkad „Loodusega koos talvel”, „Loodusega koos kevadel”, „Loodusega koos sügisel”, loodusfotode näitus, loodusfotograafia õpitoad – RMK Nõva külastuskeskus. Korralduslikku koostööd tegime teabejuhi Tiitu Annukiga, koolitusi viis läbi hobifotograaf Tauri Voog ja ühel korral lisaks ka tema isa Meigo Voog. Nõva mõisa elu tutvustav suveüritus „Suveaeg Nõva mõisas” ja sh mõisakohviku, lühinäidendi, minizoo, vanaemade töötoa ja käsitöö- ning kunstinäituse korraldamine

– MTÜ NordEstNõva. Ühingu liikmetest enim koostööd tegime Silja Silveriga, aga ka paljude teistega. Nii saime endiselt koolijuhilt Aino Aarmnistelt kingituseks lühinäidendi „Josephine pärand”.

Disainmõtlemise õpituba – OÜ Velvet. Koolituspäeva koolis viis läbi juhatause liige Janno Siimar, kes igapäevases töös tegeleb brändingu, veebi- ja teenusedisaini kui ka avatud innovatsiooni ja disainiuringutega. Projekti elluviimisel olid partnerid olulist rolli, sest meie oma õpetajad nende teemade käsitlemisel ei omaks sellist professionaalsust. Koostöö sujus edukalt ja näiteks RMK Nõva külastuskeskus on parimas mõttes partner läbi aegade. Kooliperega külastame seda maja sageli ja alati on hea tunda, kui võrd oodatud sinna oleme. Meie koostöö jätkub loodushariduse valdkonnas ja muidugi ootame põnevusega ka oma loodusfotode konkursi võidutööde suvise eksponeerimise võimaluse saamist RMK külastuskeskuses. Hoiaime silma peal ka meie koolitaja Tauri Voogi edusammudel.

NordEstNõvaga plaanime kindlasti jätku- üritust suvistele tegemistele nimetusega „Suveaeg Nõva mõisas” ja Velvet OÜ-ga püüame ka oma tegevusvaldkonda laiendada. Samas teame, kui võrd hõivatud on meie tublid partneritest spetsialistid igapäevases tööelus ja seda väärtuslikumad on meile need pühendatud ühised hetked.

Tagasiside ühisprojektile oli positiivne, kasu said kõik osapooled ja mõned mõtted kogukonnalt, õpilastelt ja õpetajatelt:

- igapäevasesse ellu saime põnevust ja uue arendava projektikogemuse
- põnevad ja mitmekülgsed tegevused kaasaegses õppimise vormis
- laste suvise koolivaheaja sisustamine
- ümbritseva keskkonna märkamise ja väärtustamine
- kooli reklaamimine paljudele kogukonnaliikmetele ja suvistele külastajatele
- pärandkultuuri teema fookuseerimine
- tunnustus meie külastajatele, poolehoid kooli jätkamiseks
- kooli positiivne eneseväljendus ja liitv koostegutsemine
- positiivne kuvand koolile, meie kaunile mõisahoonel ja võrratule loodusele
- suur kasusaajate hulk - osales üle 220 inimese, kes said sellist projektist osa
- andis suvele vürtsi
- tutvustas Nõva piirkonda ja mõisa ajalugu laiemale publikule
- ühendas kogukonda
- vahva ja läbimõeldud partnerite ning osalejate tunnustamine
- uued vahvad ja sütitavad ideed koostööks – ühised kohvikuõhtud (teemad ajaloost, teadusest jne)
- ühine tegetsemine on kogukonda liitv
- aktiivse kogukonna elushoidmine ja initsiatiivi võimaldamine

Ka partneritelt saime hinnangut tehtule ja lisaks toetavaid ettepanekuid tulevikuks. Silja Silver, NordEstNõva juhatause liige: Kaasatud oli suur hulk Nõva inimesi : koogiküpsetajad ja kohvikupreilid, kujundajad ja trükkijad, näituste juures juhendajad ja meistrid (kelle töid eksponeeriti), mõisarahvas ja vanaemad ning ligi 300 külastajat. Kuna

saadi mõisaõuel või kohvitoas üle pika aja kokku, siis tekkis ka uusi tutvusi.

Kõigi mõte, et selline üritusesari võiks jätkuda. Minna edasi mõisaloo näidendiga, väärtustada ja hoida oma kultuuripärandit - mõisa ja ligi 90 aastat kooliharidust selles majas.

Seekord ei suutnud küll etendada täispikka näidendit, kuid siit püüdi edasi minna.

Koostegemine on see, mis liidab kogukonda. Lapsed, noored, vanaemad - ühed tegema, teised vaatama ja kaasa elama, vast järgmisel korral ka juba ise osalema.

Suveaeg Nõva mõisas oli väga paljude arvates üks ütlemlata ilus aeg.

Janno Siimar, OÜ Velvet juhatause liige:

Projekt oli eeskujulikult organiseeritud, kohale tuli väga erinevat rahvast, kes töötas kaasa ja usun, et tundis ühiselt veedetud ajast rõõmu. Otseselt halvasti midagi ei läinudki. Suurema mõju saavutamiseks peab disainmõtlemise töötuba olema kooliõpilaste õppeprogrammi osa, kuid see ei ole ühe projekti saavutada. Oli rõõm ja au selles projektis osaleda ja kui kutsutakse veel, siis tulen kindlasti jälle.

Tauri Voog, hobifotograaf, Nõva Kooli vilistlane:

Hinnang on antud üritusele positiivne. Nõva on metsade keskel väike paigake, kus tuleb osata märgata loodust. Üks looduse märkamise võimalusi on seda jäädvustada ja et lastel tekiks huvi tuleb neile seda tutvustada. Saime kokku kolmel korral, kus arutasime ühiselt nii teoreetilisi võimalusi pildi püüdmiseks ning käisime ka kõigil korral praktilisel ringkäigul.

Kiiduväärt on aga laste soov käia pildistamas ja proovitakse üksi või mitmekesi huvitavaid hetki tabada. Mõte, mis selle kolmel käigul tekkis on see, et enam tööd oleks võinud saada ära teha interneti põhisel. Ise töötan Nõvalt kaugel ja käin seal peamiselt ainult nädalavahetustel, siis oleks lastele huvi tekitamiseks ja enda kogemuste jagamiseks mõistlik teha interneti põhilist tundi, milleks ma ise reaalselt ei peaks korra kvartalis end kohale sobitama.

Looduse märkamine ja loodusega arvestamine on meie kiirelt ja segaselt muutuv maailmas äärmiselt olulise tähtsusega.

Mikk Lõhmus, Lääne-Nigula vallavanem:

Koolipidaja hindab antud projekti läbiviimist positiivselt. Kooli ja kogukonna sidustamine on heaks väljakutseks ning antud projektis saadi selle väljakutseks hakkama. See võimaldab kaasata kooli tegevustesse ka neid aktiivseid kogukonna liikmeid, kellega tavaolukorras kooliga tihedat kokkupuudet ei ole. Lääne-Nigula Vallavalitsus leiab, et kooli ja kogukonda sidustavate tegevustega tuleb tulevikus kindlasti jätkata, arenguruumi selles osas kindlasti on. Kogemused tuleb läbi arutada ja arvestada uute sellekohaste projektide kirjutamisel. Samuti tasub saadud kogemusi jagada teiste valla koolidega, et keegi ei peaks hakkama nn „jalgratast leiutama”.

MEIE TÄNAME kõiki toetamast, korraldamast ja osalemast!

Nõva Kool jätkab põhikoolina ka 2019/2020 õppeaastal

Peeter Kallas
Nõva kooli direktor

Koolijuhina on mul heameel tõdeda, et Nõva Kool jätkab 2019/2020 õppeaastal põhikooli 3. astmes õppetööd ja on põhjust 2020 kevadel 9. klassi lõpetajad Nõva Koolist teele saata.

Sellele on kaasa aidanud Nõva kogukonna, Lääne-Nigula vallavalitsuse ja tublide ettevõtjate koostöö.

Selle kinnituseks sõlmisid Nõva Kool ja Nõva ettevõtjad koostöölepe mille eesmärgiks on kaasata kohaliku kogukonna aktiivseid liikmeid õpikeskkonna ja maine parandamiseks selliselt, et õppimine koolis oleks kvaliteetne ,atraktiivne ja kohalike lastevanemate esimene valik.

Koostöölepele on oma toetuse andnud 13 ettevõtet ja nimekirjaga saavad liituda kõik kellele on tähtis toetada kooli, parandada kooli mainet ja koostöös viia ellu erinevaid põnevaid projekte.

Meeldiv on tõdeda, et Nõva kooli on juurde tulnud üks õpilane esimesse klassi ja teine neljandasse klassi seega on meil kokku nüüd juba 20 õpilast.

Valminud on pikapäeva klass ja korralikud

tööruumid tugispetsialistidele.

Hea algus seegi ja loodame oma lasteaia kolmele lapsele lisaks sõpru leida, et ka lasteaiad oleks Nõva Koolis jätkusuutlik, lastevanemate esimene valik haridustele oleks kodukool ja Nõva oleks elupaigaks kogu eluks.

Nõva Kooli toetavad ettevõtted:

Nõva Break OÜ
OÜ Kalasaba
OÜ Laitamm&Ko
OÜ Nõva-Madise
FIE Avo Koppelmaa
NXXN OÜ
Remondihai OÜ
Kulbikeerutaja OÜ
FIE Kaido Roosileht
Uno Auto OÜ
Külimit OÜ
OÜ Angleton
OÜ Variku Liiv

MEIE INIMESED

SILVI REHKALT

Ohtla küla ajaloo
uurija ning hoidja

Silvi on sündinud suure sõja ajal Läänemaal Lääne-Nigula kihelkonnas Änniste külas, Luusna talus suure pere seitsmenda lapsena. Kontrollitud andmetel on see paik olnud tema isapoolse suguvõsa põliskoduks üksteist inimpõlve.

Juba 1945 aasta segastest aegadest peale tuli Silvil ja ta õdedel-vendadel kasvada ilma isata. Koolitee viis Jaluksealgkooli, edasi Linnamäele. Ametikooliks sai tollase nimega Mõdriku Põllumajandustehnikum, kus koolitati raamatupidajaid. Õpitud ametis algaski Silvi tööelu peale, ikka Läänemaal, pisut ka naabruses Harjumaal. See oli otsingute ja eneseleidmise aeg.

1970 aasta märtsikuu lõpupäevadel tõi saatus noore naise kolhoos „Kaardivägi“ kontorisse raamatupidajaks. Etteruttavaltisan, et kolhoos „Kaardivägi“ ühendati 1978 aasta veebruaris naabrusesasunud Martna sovhoosiga, mis omakorda lagunes uue Eesti Vabariigi saabudes väikesteks osadeks, endisest „Kaardiväest“ sai viimaks Lähtru Põllumajandusühistu, mida asus juhtima Silvi poeg Hardi Rehkalt! Selleni tahtsingi välja jõuda.

Saatus viis Silvi kokku kohaliku noormehe Arvet Rehkaliga, kelle kodu Ohtla külas .Abielluti ja täna on nende peres, ikka Ohtla külas koosostetud Kuuse talus, üles kasvanud ühine suur pere—kolm poega ja kaksikutest tütre Annika ja Stella.

Kõik lapsed on haritud,edasijõudnud elus ning väga edumeelsed ja hakkajad. Pojad Kulno ja Hardi juhivad kodukandis põllumajandusettevõtteid, lisaks on neil palju ühiskondlikke ameteid ning kohustusi. Aga mitte Silvi ja Arveti lastest ei taha ma siinrääkida, jutt on ikka Silvist endast.

Tegu on tõeliselt avara silmaringiga ning tegusa naisega. Suures peres kasvanud inimesena on ta kaasa saanud väga tugeva pereväärtuste kandja osa emana ja perenaisena. Tema käed on lahtised nii aias,peenramaal kui köögis. Kõik suvel kasvatatu jõuab sügisel hoidistatuna sahvrisse ning keldrisse, sealt talvel pere

toidulauale.

Käsitöö, kusjuures väga peen ja kaunis käsitöö on Silvi suureks hobiks. Pole väga palju naisi, kes võtaks kätte ja joonistaks vanaaegselt saanitekiräbalalt kauni roosi-mustri maha, värviks lõngad ja tikiks suure vaiba valmis. Silvi on seda teinud ja tal on üsna mitu imeilusat tikitud vaipa ette näidata! Lisaks lapitehnikas vaibad ja katted ning tekid! Kõik ikka kodutoas põlve otsas tehtud ja pole ta kuskil koolitustel seda õppimas käinud. Vanaaegsete päevatekkide ja voodilinate pitside järgiheegeldamine pole probleem, lisaksõmblemine-kudumine! Taaskasutusmaterjalist triibulisi pörandariideid on tema kangastelgedelt tulnud kümneid meetreid.

Seegi pole veel kõik. Nende peres loetakse väga palju raamatuid. Mitte ainult ei loeta- Silvi on põhjalikult uurinud oma esivanemate ja sünnikodu ajalugu ning 2004 aastal on saanud kaante vahele tema uuringu kokkuvõte “Luusna läbi aegade“ millele lisandus 2017 „Veelkord Luusnast“. Samuti osales Silvi 2000 aastal Martna valla sahtlissekirjutajate luulevihiku „Headuse puu“ väljaandmisel.

Ohtla külas korraldanud kolm suurt külakokkutulekut, valitudkülavanemaks, olnud eestvõtjaks külakivi paigaldamisel. Tänu temale on Ohtlas alles ja heas korras vana mõisa pritsikuur. Silvi võitles välja selle remondi ja tänu sellele säilimise. Praegu üritab ta elu sisse puhuda samuti kunagi Ohtla mõisale kuulunud poollagunenud kuivatile, et sinna rajada kooskäimise koht ümbruskonna rahvale, kus korraldada näitusi, eksponeerida vana aja tarbeasju jne.

Ta on suhelnud palju Saksmaal elava Ohtla mõisapere tütrega,uurinud põhjalikult Ohtla mõisa ajalugu ning 2004 aastal pannud selle ka kaante vahele pealkirjaga “Ühe mõisapere lugu“.

Koos abikaasa Arvetiga käiakse võimalusel ekskursioonidel ja kohalikel kultuuriüritustel.

2017 aasta sügissuvel ei pidanud nad abikaasaga paljaks oma õue peal korraldada teatrietendus. Mängis Matsalu näiteselts ja mitukümmend ümbruskonna elanikku elasid lustlikult kaasa.

Silvi on üks meie hulgast,selline on väga lühidalt tema lugu, värvikas, tegus ja elujaatav.

rahvatantsurühm, etlejad ja perekonnaklubi. 1984 aastal läksin tööle Kasari kolhoosi kassapidajaks ja õppima kaugõppesse Vinni Näidissovhoos Tehnikumi raamatupidaja erialale,mille lõpetasin kiitusega. 1985-1992 töötasin Kasari kolhoosis pearaamatupidajana. Seejärel olin raamatupidaja Rõude Põllumajandusühistust.

Huvitegevus oli vahepeal Rõudes soikunud ja Larissa Mandel kutsus osalema Kodukandi Koolituskeskuse poolt korraldatud „Mittetulundusühingu ja seltsingu asutamine“ koolitusele. Läbisin 120 tunnise koolituse ja sain vastava tunnistuse. Lõputööks sai Rõude küla seltsingu 2005 ja Rõude küla seltsi 2006 asutamine , mille juhatuses olin 10 aastat. Selts tegutses väga aktiivselt. 2006 aasta sügisest palusin tegevusejuhendajaks Helve Tellei-väga tubli ja kogenud käsitöömeistri, Rõude vaibad olid teada üle Eesti ja mujalgi. Ants Maripuu juhatuse esimehena oli suureks toeks ja koos kirjutasime palju rahastusprojekte ja viisime läbi mitmeid üritusi. Meie tööd hinnati mitmete aukirjade, sädeinimese 2010 ja kogukonna pärli 2013 tiitliga. Muuseumi museaalide kogumisega alustasime Alar Klaasseniga 1996 aastal, algul oma koju ja hiljem küla seltsi kasutusse antud ruumides. 2015 aastal asutasin MTÜ Rõude muuseumi. Praegu osalen väikemuuseumide koolitusel koos Maie Klissiga ja õpime kuidas muuseum õigesti tegutsema peab. Muuseumis toimuvad igakuuliselt üritused ja õpitoad.

Mulle on terve teadlik elu väga korda läinud koduküla eluolu ja tegemised. Kogu südamest soovin,et seal kõik hästi oleks ja inimesed õnnelikud.

SPORT

Eesti õpilaste MM hõbe

SK Martna maadlustreener

Tiit Seiton

Lääne-Nigula poiss Hendrik Rämman (SK Martna) võitis Eesti õpilaste (U15) meistrivõistlustel kreeka-rooma maadluses hõbemedali.

Võitluses esikoha eest kaotas meie noormaadleja mitmekordsele noortemeistrile Rasmus Liisma-le (MK Aberg; Tallinn).

Võistlused toimusid 02.02.19a Tartus A lecoq spordihoones.

LÄÄNE-NIGULA KOOLID

Risti põhikool pidas paroodiavõistlust

Kail Visla

Risti Põhikooli huvijuht

25. jaanuaril toimus Risti Põhikoolis traditsiooniline paroodiavõistlus „Su nägu kõlab tuttavalt“. Laval käis kooli 68-st õpilasest 38. Etteasteid oli kokku 14. Etteasteid hindas žürii koosseisus: Varje Paaliste (valla kultuurinõunik), Alvar Saarniit (juba mitmekordse kohtunikukogemusega õpetaja), MarinKruusma (Risti Noortekeskuse töötaja) ja Einar Lints (koreograaf, lavastaja, tantsija, videokunstnik, kes on olnud ka üle-eestilise Koolitantsu festivali žüriis). Oma lemmiku sai valida ka publik. Ülekaalukalt osutus selleks Queeni „I wanttobreakfree“ paroodia, kus laval särasid Martin Sinisaar, Andi Henn Visla, Marcus Milinevitš. Rahvas plaksutas loole esimestest taktidest peale kaasa ja poisid tundsid end laval silmnähtavalt kodus. Sel korral tegid üllatusesinemise lapsevanemad ehk Piirsalu külateater esitades popurrii tuntud artistidest CelineDionist Üllar Jörbergini. Väga positiivne on, et lapsevanemad nii toetavad on ja kooli üritustes rõõmuga kaasa löövad.

Risti kooli paroodiavõistlus.

INDA MÖLDER

Sündisin tuisusel talvapäeval, süütalastepäeval, 28. detsembril 1946 Suure –Rõudes Soo-otsa külas Sepa talus Läänemaal. Kooliteed alustasin 1953 aastal Suure-Rõude Algkoolis ja edasi Martna 7-klassilises koolis, mille lõpetasin 1961 aastal. Keskkooli lõpetasin aastal 1965 Haapsalus. Keskkoolis õppides töötasin Haapsalu Rajooni Rahvakohtus istungisekretärina.

Abiellusin 1966 ja samal aastal sündis tütar. Tõelist tööinimese teed alustasin Lihula Tarbijate Kooperatiivis kassapidajana 1965 ja sealt suunati mind Rõude kaupluse juhatajaks, olles eelnevalt praktikal Kullamaa kaupluses. Töötasin kaupluses 17 aastat. Alates 1974 töötasin kohakaasluusega ka Rõude Rahvamaja juhatajana. Rahvamajas tegutses kapell, tantsuorkester „Tonika“, näitering,

Kultuurisõnum Kullamaalt

Loit Lepalaan
Kullamaa kultuurimaja juhataja

Käesoleva aasta jaanuarikuu viimasel päeval täitus 130.aastat möödunud sajandi esimese poole Eesti silmapaistvama ja tuntuma pedagoogi ja ühiskonnategelase Jüri Uustalu sünnist. Põlise läänlasena möödusid selle tegusa mehe tööaastad mitmeid meie maakonnakoole juhtides ning õpetajaametis pidades. Jüri Uustalu sünnikoht oli Hanila kihelkonnas Massu vallas Kause külas Kuke-Aadu talus. Kooliteed alustas ta Massu vallakoolis. Seejärel jätkas õpinguid Karuse kihelkonnakoolis. Seal edasi tuli Haapsalu Linnakool, mille lõpetamine 1907.aastal andis õiguse õpetajakoha taotlemiseks. Esimeseks töökohaks sai Saastna vallakooli juhataja amet. Seejärel Massu vallakooli õpetaja ja juhataja ametikoht. 1909.aastast seob Jüri Uustalu oma saatuse Kullamaaga, olles Liivi vallakooli juhataja ja liues aktiivselt kaasa Kullamaa seltskonnaelus. Oma käsikirjalistes mälestustes kirjeldab noor koolmeister värvikaid lugusid, kuidas mitmed korrad nädalas, tuli peale koolitööd sõita öhtuti jalgrattal 9 km kaugusele Kullamaale, et muusikaseltsi pasuna- ja laulukoori harjutustel osaleda. Proovid kestsid mitmed tunnid ja siis ööpimeduses tagasi Liivile. Lumerohketel talvedel võeti teekond ette hobuse ja reega. Olgu mainitud, et Kullamaa laulukoori juhataja Peeter Maleni käis harjutustel 15 km kauguselt Nuudi talust.

Olid vast mehed! I Maailmasõja- aastatel maitstes Jüri mõrudaat soldatileiba. Eesti Vabariigi algusaegadel kuulus Jüri Uustalu Asutava Kogu liikmeskonda. Pedagoogilise tegevuse aktiivsem aeg möödus Jüri Uustalul aga Kullamaal, olles aastast 1919 kuni Vene Nõukogude okupatsioonini 1940 Silla 6.-kl Algkooli juhataja. Oma mälestustes kirjeldab ta Sillale koolmeistriks asumist järgnevalt: „Tööd oli mul nüüd rängalt. Peale koolielu juhtimise tuli õpetada eesti keelt ja mitmeid teisi aineid. Ja nagu õige maa sool, töötada ka väljaspool kooli. Olin tegev Kullamaa Haridusseltsi-, Eesti Õpetajate Liidu- ja Läänemaa Õpetajate Liidu juhatuses. Laulsin Kullamaa laulukooris, korraldasin kohalikke laulupäevi, osalesin Kullamaa Teatriringi töödes. Koolitöös tuli aga kõike korraldada. Vanast ministeeriumikooli ajast oli Silla kooli õppevahendid õnnekshealjärjel. Muusikariistu koolil ei olnud. Seintel rippusid keisripildid toredates kuldraamides, klassinurkades Vene Apostlik Õigeusu ikoonid. Ikoonid võtsin kohe maha ja keisripiltide aselelele panin Kreutzwaldi ja Jakobsoni pildid. Koheselt muretsesin koolile harmooniumi, korraldasin kooli juurde õpikute laenutamise fondi ja tellisin ajakirju lastele“. Jüri Uustalu tegevus Kullamaa haridus- ja seltskonnaelus oliväga tähelepanuväärne. 2009. aasta kevadel tähistati suure pidulikkusega väerika koolimehe sünniaastapäeva, mille käigus avati talle, austuse märgiks, Kullamaa koolihoone fassaadil graniididst mälestustahvel. 1941 arreteeriti Jüri Uustalu NKVD poolt ja saadeti Venemaa vangilaagrisse. Vanglast

Silla 6-kl Algkooli Noored Kotkad, Kodutütred, Skaudid ja Noorte Punase Risti õpilasingi liikmed kevadel 1938 koolimaja õuel. Fotol paremlt esimene Jüri Uustalu ja õpetajad Helene Arula ning Linda Sammet.

vabanes ta 1955 ning töötas seejärel õpetajana Sinalepas, Riguldis ja Taeblas. Aastast 1967 kuni oma surmani 1973, oli Eesti Loodusaitse Seltsi Haapsalu osakonna sekretär. Väsimatu töömehe põrm puhkab Haapsalu Metsakalmistul. Jüri Uustalu sulest on ilmunud järmised mälestused: „Kremlis, kongis ja Suures Siberis“, „Nelikümmend aastat õppimas ja õpetamas“, „Näitemängu ja muusikaga rahvast teenimas“, „Haapsalu

kalurkond enne ja nüüd“, „Tagasivaade Kullamaa põllumajandusele“, „Kolhoos „Sõprus“ eluolu 1962-1963“, „Endisaegseid põllutöid Hanila kihelkonnast“, „Kui olin karjakuningas“, „Lihula laat 1900“, „Lehekülgi Kullamaa kultuuriloost“, „Jaan Veidermanni tegevusest Kullamaal“, „C.R. Jakobsooni- aegse „Sakala“ suhted Läänemaaga“, „Rahva lugemisvara Hanilas ja Karusel“, „Haapsalu Linnakooli ajalooost“.

Oru kandi koduloo kogumisest

Eve Tamm,
projektijuht

Kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest toetatud projekti „Oru piirkonna koduloo kogumine ja digitaliseerimine“ raames on Linnamäe Arenguseltsi (LAS) majas juba mõnda aega toimunud mitmeid teemakohaseid üritusi.

Suure hulga vanema generatsiooni esindajate fotokogudest on arvukate kodukülastuste käigus tehtud valik Oru topoteeki <http://oru.topoteek.net/>, kus tänaseks on üle 5000 meie kandi külade ja inimestega seotud foto ning dokumendi.

Kohalike koduloohuviliste ümarlauakohtumistel on seda materjali väärtusliku lisainfoga täiendatud, kuulatud jutustusi ajaloo hammasrataste vahele jäänud keerukatest elusaatustest ning lisaks on nii mõnigi rahvasuus levinud legend üheskoos tõelähedasemaks vaieldud.

Et topoteegi kasutamine kellelgi väheste oskuse taha pidama ei jääks, korraldati ka arvutikursus, kus suurimaks üllatajaks osutus

üks 80-aastane proua, kes päris esimest korda arvuti taha istus. Meie vanim õpilane tegi väga hoogsalt edusamme, on tänaseks isikliku sülearvuti omanik ning me kõik võisime veenduda, et ka sellises vanuses ei ole hilja netimaailmaga tutvust teha.

Head asja ei peaks vaid enda teada hoidma, nii on sellist koduloo kogumise meetodit ja tegevusi tutvustatud ka huvilistele väljaspool Oru piirkonda, Taebla ja Uuemõisa raamatukogudes toimunud kokkusaamistel. Ees ootab külaskäik Vana-Vigalasse. Samuti said topoteegi kaudu suurel ekraanil oma klassi- ja koolipilte näha ning infoga täiendada kooli kokkutulekul viibinud Oru kooli vilistlased üle Eesti.

Tänaseks võib öelda, et tegutsemine ühise eesmärgi — kodukoha kultuuripärandi talletamise nimel, on sidunud ning kokku toonud kogukonnaliikmeid lähemalt ja kaugemaltki.

See on järjepidev tegevus, mis ei lõpe kunagi – eilse päeva sündmused on täna juba ajalugu... Siinkohal tänan südamest kõiki usinaid abilisi, kes on pühendanud oma aega ja tähelepanu meie kandi suurima virtuaalse pildialbumi täiendamiseks ning soovin jätkuvat viljakat koostööd!

Noarootsi ja Nõva ühised üritused

„Elulõnga“ eeskõneleja
Tiiu Palm

Mis juhtub, kui kaks väikest kokku saavad? Siis võib tekkida midagi enneolematut, mis hakkab tooni andma.

Tahaksin rääkida Noarootsi pensionäride klubist „Elulõng“ ja Nõva kandi pensionäridest ning nende ühistegevuse hooandjaist: Noarootsi osavalla kultuuri- ja spordispetsialist Ülle Schönbergist ja Nõva ja Noarootsi osavaldade sotsiaaltöö spetsialist Maire Koppelmäest.

Meie Noarootsist oleme korda saatnud mõndagi tähelepanuväärset. Käinud Eesti mõisates ja saartel, Soomeski, tähistanud sünni- ja tähtpäevi, kohtunud huvitavate inimestega, käinud teatris, Sigulada ja Paunvere laadal jpm. Mullu kevadel kutsus vallavalitsus eakad juubilarid kohvilauda, et ühiselt meenutada möödunud aastaid. Detsembris istusime ühises jõululauas. Kokkusaamiste käigus tekkis meie eestvedajatel idee – mis

oleks, kui peaksime pidu koos naabritega?! Miks ikkagi Nõva?! Aga seepärast, et meil on ühine meri ja paljuski sarnane ajalugu. Tähtsusetu pole ka see, et oleme mõlemad suure valla keskusest kaugel – seega ääremaa! Ja mõte saigi teoks! Oktoobri alguses olid Pürksi kultuurimajas koos meie valla ja Nõva valla pensionärid-juubilarid. Suurt vennastumist veel ei sündinud, aga detsembris pidasime juba ühise ehtsa eestiliku jõulupeo maha! Selleks ajaks olime naabrite kohta üht-teist õppinud, teineteist tundma saanud. Oli lusti ja hoogu, iga pensionär sai jõuluvanalt salmi eest naabervalla looduspiltidega kalendri ja maiust ka! Algsu tehtud ja nii soovime ka jätkata — ühiselt koos!

Milleks see jutt, võib mõni küsida. Aga selleks, et öelda aitäh ja anda teada ka teistele, et meie mõtted ja soovid saavad tegelikuks, sest meil on sellised entusiastid nagu Ülle ja Maire – löövad ise kaasa ja innustavad teisi. Saame mõtteid, kuidas oma elu sisukamaks muuta ja mis suures vallas otsustatakse. Muidu oleksime kaks unustatud ääremaa paika, justkui meretagune asi!

Noarootsi ja Nõva eakate tänuüritus.

Parem Läänemaa!

Minu missioon on hea ja turvalise elukeskkonna tagamine muuhulgas ääremaal, et keegi ei peaks tundma riigist eraldatust ka Läänemaa kõige kaugemas servas. Just seetõttu pean oluliseks, et parlamendis oleks esindatud ka Läänemaa oma kohalik inimene, kes oleks elu igapäevaoluga kursis ning kättesaadav ka kohalikule oma murede ja rõõmude jagamiseks.

Olen pärit endisest Kullamaa vallast – Liivi külast. Kuigi vahepealsed ülikooliõpingud viisid mind aastateks Tallinna elama, siis tänaseks oleme oma perekonnaga loonud kodu Läänemaale. Oleme abikaasaga veendunud, et just Läänemaa on meie kodu, kus on parimad võimalused pakkuda oma lapsele turvalist ja meeldivat elukeskkonda. Hariduselt olen jurist ja oman väikest õigusbürood Haapsalus, lisaks aastatepikkune kogemus ehitusvaldkonnas, olles arendanud nii mikro- kui ka väikeettevõtlust.

Poliitikas olen seni tegev olnud eelkõige kohaliku omavalitsuse tasandil. Kolmel korral on valitud mind volikogu liikmeks, millest 8 aastat olen tööd teinud Kullamaa vallavolikogus. Olen ka Lääne-Nigula vallavolikogu ja hariduskomisjoni liige. Lisaks olen Reformierakonna juhatuse liige ning Reformierakonna Lääne- ja Hiiumaa

arendusjuht. Olles kolmandat perioodi aktiivne vallavolikogu liige ning üle 9 aasta Reformierakonna liige, olen omandanud arvestatava kogemuse poliitikavaldkonnas ning ühiskonna arendamisel tervikuna. Olen veendunud, et meid ei ole rahvast esindama valitud lihtsalt hääletusfunktsiooni täitmiseks – just seetõttu lähen istungitele alati ettevalmistusega, olen päevakorrapunktid läbi töötanud, formuleerinud oma ettepanekud ning küsimused.

Lähtudes oma kogemustest ettevõtluses ja poliitikas, olen toetava meeskonnaga jõudnud veendumusele, et oma poliitilise missiooni elluviimiseks on aeg astuda järgmine samm ja kandideerida Riigikogu valimistel.

Aitäh Sulle, kui oled valmis toetama mind oma häälega sel teekonnal!

Programmist

Ettevõtjate edukuse ja elanike kvaliteetse elu alustalaks on kahtlemata head ühendused, maa-inimesena mõistan selle tähtsust. Seetõttu luban, et lõpetame tänase valitsuse tekitatud alarahastuse kohalikele teedele ning kahekordistame nelja aasta jooksul kohalike teede toetuse.

Järjest kasvav trend on kaugtöökohtade loomine ning mikroettevõtlus, mille eeldusteks on aga head ühendused kiirest internetist kuni kvaliteetse teedevõrgustikuni. Lisaks pakume abi käivitamaks keskusi, kus ettevõtted saavad luua ajutisi ja kaugtöökohti ühistes ruumides ning lihtsustada mikroettevõtluse vorme, tagades ettevõtluskonto reaalse toimimise ja tõhustamise.

Maksundus teeb muret enam kui pooltele Eesti elanikele, mida tõestab maksu- ja tolliameti poolt tellitud uuring. Luban seista selle eest, et kehtestada lihtne ja ühetaoline tulumaksusüsteem, kus igal inimesel jääb kasutada 500

eurot tulumaksuvaba miinimumi ilma igasugu astmeteta, ning aktsiisid konkurentsivõimelisele ja tarbimist soodustavale tasemele, mis vähendab oluliselt piirikaubandust.

Reformierakonna meeskonnaga soovime nelja aastaga tõsta pensione 200 euro võrra ning tõsta üksi elavate pensionäride toetus kuu keskmise pensionini, et abi jõuaks kohale sinna, kus seda kõige enam vajatakse. Lisaks lõpetame tööl käivate pensionäride varasemast kõrgema maksustamise.

Parema majandusliku kindluse tagamiseks lapsevanematele soovime kaotada lasteaias kohatasu, et tagada võrdsemad võimalused juba alushariduse omandamisel. Tallinna ülikooli õigusakadeemia nõukogu ja õppenõukogu endise liikmena ning Lääne-Nigula valla hariduskomisjoni tänase liikmena on kvaliteetse ja konkurentsivõimelise hariduse pakkumine tervikuna üks minu südamelähedasmaid teemasid. Olen veendumusel, et kõrgetasemeline haridus peab olema õpilastele võimalikult kättesaadav. Väärtustamaks õiglaselt õpetajametit ning tagamaks õpetajate piisav juurdekasv soovin hea seista selle eest, et tõstame nelja aastaga õpetajate keskmise palga üle 2000 euro.

Jaanus Ratas 283

Lauri Luik soovitab

Kui minu käest on küsitud, kellele valimistel oma hääl usaldada, olen alati soovitanud valida kohalikku inimest, kelle poole saad otse pöörduda, tänaval nõobist kinni võtta, oma mured ja rõõmud ära rääkida ning ka lahendustele loota. Jaanus on just selline mees. Tunnen teda kümme aastat ning alati, kui mul on abi tarvis olnud, on ta mind aidanud. Jaanusel on hea süda, ta peab oma sõna, ei pelga teha tööd ja näha vaeva, see meeldib mulle tema juures eriti. Juba ammustest aegadest alates on olnud kirjutamata reeglits, et ühes õiges Riigikogus peab ikka läänlane esindatud olema. Ärme lase selgi korral erandil tekkida – Jaanust julgen rahuliku südamega soovitada!

Lauri Luik
Riigikogu XI, XII ja XIII koosseisu liige

VALLAVANEMA VASTUVÕTUAJAD MÄRTSIS

4. märts Palivere raamatukogus
11. märts Risti teeninduskeskuses
18. märts Linnamäe teeninduskeskuses
25. märts Taebla vallamajas

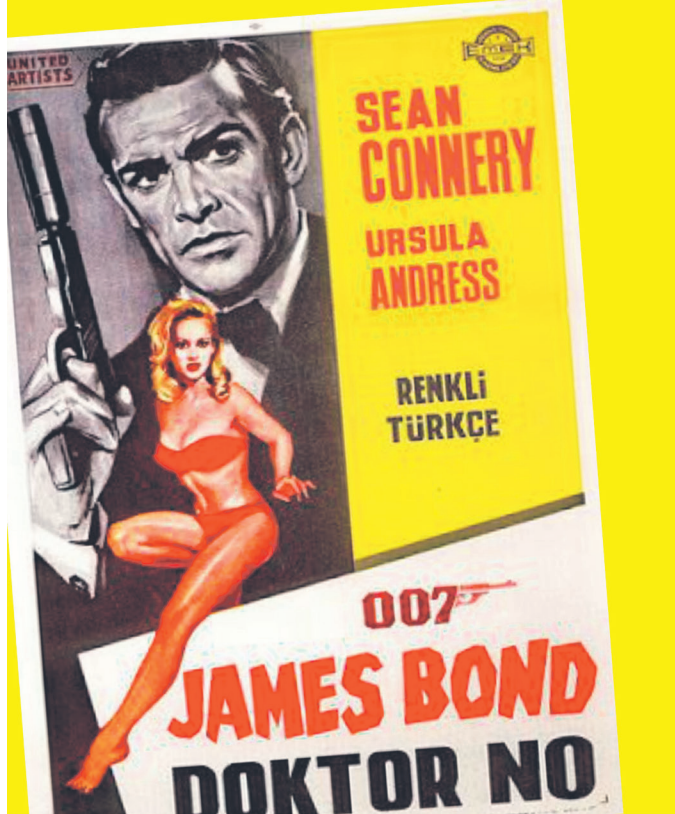
Vastuvõtuks registreeri eelnevalt e-posti teel
mikk.lohmus@laanenigula.ee või telefonil 511 9343

EELK Lääne-Nigula koguduse algab LEERIKURSUS

P, 17.veebruaril 2019 kell 12:00 jumalateenistusega kogudusemajas,
järgneb esimene kohtumine leerist osavõtjatega.

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Kullamaa Kultuurimajas • 28. veebruaril kell 18.00
Jaak Ellingu filmiõhtu Filmiõhtu kõigile tasuta

Linnamäel, LASi Majas
27. veebruaril
kell 18.00
Oru rahvaülikooli
loengutesarja raames

Eesti Esmaabikoolitajate Liidu poolt
litsenseeritud koolitaja
ANU TURU
LOENG TERVISE TEEMADEL

Millised muutused tervislikus seisundis
nõuavad sekkumist? Mida kindlasti
kriisiolukorras teha ei tohiks?
Elulisi näiteid staažika kiirabitöötaja
argipäevast. jms.

Suurepärase võimaluse küsida nõu oma ala
asjatundjalt.

Osaluspanus 2.-

8.märtsil kell 20

*Naistepäeva
pidu!*

Pürksi kultuurimajas
Kavas:
"NAISTEST NAISTELE"
etteasted, üllatused!!!
TANTSUKS ANS. VANKER
Laudade ettetellimine kuni 4.märts
Pilet 6,00 Info tel.5200913

Linnamäel, LASi Majas
kolmapäeval,
6. MÄRTSIL KELL 13.00
Euroopa, Aafrika ja Ameerika kõrgemad
mäed vallutanud
alpinist ja mägipäästja
JAAN KÜNNAP

Tule kuulama lugusid elust enesest
ekstreemsetes kõrgmäestikuoludes
toime tulemisest
Loeng toimub Oru rahvaülikooli raames

Toetab:

salme teater

Arvo Mägi / Kristjan Arunurm
KOMÖÖDIA

Neli õuna

KULLAMAA KULTUURIMAJAS
16. veebr kl 18.00

PILETID (10/8 EUR):
www.piletilevi.ee
või kultuurimajast
(ka vahetult enne etendust)

www.salmeteater.ee